

Кредит-Рейтинг

а/с 921, Київ, 01024, Україна
тел/факс: +380 (44) 490 2550, 490 2554
e-mail: office@credit-rating.com.ua
<http://www.credit-rating.com.ua>

Рейтинговий звіт PLTV 001-005 - short

про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Полтава
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія	оновлення
Дата визначення:	02.09.2008 р.
Дата оновлення	05.10.2010 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз:	стабільний

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності, та перспективних планів на майбутнє. Крім того, у ході рейтингової оцінки висвітлюється інформація щодо існуючої системи управління, а також політичної ситуації в регіоні та взаємодії різних гілок влади.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій виконавчим комітетом Полтавської міської ради, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	02.09.2008 р.	21.05.2009 р.	03.12.2009 р.	11.06.2010 р.	05.10.2010 р.
Рівень кредитного рейтингу	uaA	uaA	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	<i>визначення</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>	<i>підтвердження</i>

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Полтави підтримується:

- збереженням високого рівня бюджетної забезпеченості міста: розрахунковий обсяг доходів загального фонду бюджету без урахування трансфертів на одного мешканця складає у I півріччі 2010 року 715,5 грн. (637,2 грн. у I півріччі 2009 року) та перевищує аналогічні показники більшості міст України з сумірним адміністративно-територіальним статусом та чисельністю населення;
- відсутністю прямого боргу Полтавської міської ради станом на 01.07.2010 року;
- відсутністю концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків;
- перевищенням, у січні–червні 2010 року окремих показників економічного розвитку міста в розрахунку на одного мешканця над відповідними середніми показниками по країні: обсягу реалізації промислової продукції – на 59,8%, обсягу роздрібного товарообороту – на 30,7%.

Рівень кредитного рейтингу м. Полтави обмежується:

- скороченням обсягів надходжень до бюджету міста у I півріччі 2010 року, порівняно з I півріччям 2009 року, що зумовлюється повільною динамікою відновлення економіки міста;
- нижчим за середній по країні розміром середньомісячної заробітної плати та випереджаючим ростом заборгованості з її виплати (порівняно зі зростанням рівня оплати праці) протягом I півріччя 2010 року за залежності доходної частини бюджету міста від надходжень податку з доходів фізичних осіб (питома вага цього джерела в доходах загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів за результатами I півріччя 2010 року перевищує 75%);
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури та житлового фонду міста, необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення, за одночасного високого рівня заборгованості населення за житлово-комунальні послуги.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зрушення, що відбувалися протягом I півріччя 2010 року в соціально-економічній та фінансовій сферах м. Полтава, та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Полтавської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста протягом 2005-2009 рр. та I півріччя 2010 року наведено у таблиці.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Полтави¹ у 2005-2009 рр. та I півріччя 2010 року

Показник	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік	I півріччя 2010 року	Темп росту I півріччя 2010 р. до I півріччя 2009 р., %
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду)	308,5	306,2	303,6	301,6	300,5	299,4	99,6
Середньооблікова чисельність працівників, тис. осіб	125,1	126,7	125,3	122,0	120,3	121,6	101,1
Рівень зареєстрованого безробіття, %	1,9	1,5	1,2	2,0	1,9	1,5	79,8
Середньомісячна заробітна плата, грн.	878,6	1 109,7	1 390,0	1 820,0	1 905,0	2 021,0	106,1
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	1,3	2,2	1,0	7,7	14,4	15,8	109,9
Обсяг реалізації промислової продукції у відпускних цінах, млн. грн.	3 109,9	3 939,5	5 048,4	6 745,6	7 117,8	4 254,8	129,4
Інвестиції в основний капітал, млн. грн.	1 343,0	1 710,4	2 074,9	2 686,0	1 228,4	276,0	65,0
Прямі іноземні інвестиції, млн. дол. США	31,7	42,1	50,3	52,1	54,8	57,8	103,7
Зовнішньоторговельний оборот, млн. доларів США	343,3	394,2	1 960,3	420,5	259,8	143,7	124,2
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	77,5	91,8	96,0	107,8	62,4	17,0	46,9
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	1 074,6	1 487,4	2 288,8	2 765,8	2 453,5	1 183,8	105,2

* кількість зайнятих у всіх сферах економічної діяльності без урахування малого бізнесу

Демографія, трудові ресурси та заробітна плата

Протягом I півріччя 2010 року наявне населення м. Полтави продовжувала скорочуватись за рахунок від'ємного сальдо природного та механічного приросту населення. Станом на 01.07.2010 р. чисельність наявного населення міста склала 299,4 тис. осіб, що на 0,4% менше порівняно з показником на початок року.

¹ Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведено після відповідного округлення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться у звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

Пожвавлення економічної активності у I півріччі 2010 року сприяло покращенню ситуації на ринку праці м. Полтави, зокрема в аналізованому періоді середньооблікова чисельність штатних працівників збільшилась на 1,1% до 121,6 тис. осіб та відбулося скорочення рівня зареєстрованого безробіття на 20,2%. У той же час на підприємствах міста тривають випадки застосування адміністраціями підприємств і організацій міста вимушених адміністративних відпусток та скорочень робочого часу, зростання обсягу заборгованості з виплати заробітної плати та уповільненні темпу зростання рівня оплати праці.

У I півріччі 2010 року рівень середньомісячної заробітної плати у м. Полтаві збільшився на 6,1% і склав 2 021,0 грн., що було на 4,2% менше, ніж у середньому по країні. Ріст середньомісячної заробітної плати та середньооблікової чисельності працівників (без урахування малого бізнесу) позитивно позначилось на динаміці обсягу роздрібного товарообороту у місті, який протягом аналізованого періоду зріс, порівняно з аналогічним періодом 2009 року, на 5,2% до 1 183,8 млн. грн., та у розрахунку на одного мешканця майже у 1,5 рази перевищує відповідне значення по країні

Обсяг заборгованості з виплати заробітної плати у м. Полтаві протягом січня–червня 2010 року збільшився на 9,9% і станом на 01.07.2010 р. склав 15,8 млн. грн. Співвідношення обсягу заборгованості з обсягом середньомісячного загальноміського фонду заробітної плати за I півріччя 2010 року залишається на помірному рівні – 6,4%.

Виробнича сфера та зовнішньоекономічна діяльність

Основними платниками податків в аналізованому періоді є підприємства промисловості, транспорту та сфери державного управління, причому галузева структура надходжень до бюджету міста обов'язкових платежів до міського бюджету є відносно стабільною. З огляду на те, що питома вага податків, які сплатили у I півріччі 2010 року 20 основних підприємств-платників до міського бюджету, становить 23,8% загального обсягу доходів бюджету міста без урахування трансфертів, можна зробити висновок, що доходна база міського бюджету є досить диверсифікованою, та відсутня податкова залежність від певного підприємства чи групи компаній.

Підприємства промисловості м. Полтави протягом аналізованого періоду збільшили обсяги реалізації промислової продукції на 29,4% (у фактичних цінах), порівняно з I півріччям 2009 року, до 4,3 млрд. грн. Збільшення обсягів реалізованої продукції в аналізованому періоді відбулось у переважній більшості галузей промислового комплексу міста. Порівняно з загальнодержавним показником, обсяг реалізації промислової продукції у розрахунку на одного мешканця міста, як і у попередні роки, був вищим за середнє значення по країні на 59,8% та склав 14 211,6 грн.

Галузева структура реалізації промислової продукції у I півріччі 2010 року не зазнала значних змін і характеризувалась подальшим зростанням питомої ваги у структурі реалізації найбільших за обсягами реалізації галузей промисловості – «Добувної промисловості». Крім того, провідні позиції у структурі реалізації промислової продукції міста за підсумками січня–червня 2010 року займали «Виробництво та розподілення електроенергії газу та води», «Харчова промисловість» та «Машинобудування».

Обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств і організацій м. Полтави протягом I півріччя 2010 року зростав, як за рахунок експортної так і імпоротної складових, чому зокрема сприяла активізація ділової активності та покращення попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках. У цілому, порівняно з січнем–червнем 2009 року, обсяг зовнішньоторговельного товарообороту зріс у I півріччі 2010 року на 24,2%, та склав 143,7 млн. дол. США (на 54,8% менше за середній показник по країні у розрахунку на одного мешканця).

Інвестиційна та будівельна діяльність

В аналізованому періоді у м. Полтаві відбувалась подальше скорочення інвестиційної активності суб'єктів господарювання внаслідок подальшого зменшення обсягів кредитування економіки та зменшенням централізованих капітальних вкладень з Державного та місцевого бюджетів. Зокрема відбулося скорочення обсягів інвестицій в основний капітал (на 35,0%) та обсягів введення в експлуатацію житла (у 2,1 рази).

У I півріччі 2010 року в економіку міста надійшло інвестицій в основний капітал міста у сумі 276,0 млн. грн., що, на відміну від 2005-2009 рр., у розрахунку на одного мешканця міста менше за середнє значення по країні на 24,0%. Основним джерелом інвестицій в основний капітал залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких протягом звітного періоду було освоєно 67,7% усього обсягу коштів та кошти населення, які інвестуються в житлове будівництво (24,0%).

Не зважаючи на збільшення у I півріччі 2010 року обсягів виконаних будівельних робіт, порівняно з аналогічним періодом 2009 року, на 26,0%, для будівельної галузі м. Полтави залишаються актуальними питання дефіциту фінансових ресурсів, що призводить до згортання розробки нових проектів, уповільнення темпів будівництва на більшості будівельних майданчиків у місті та концентрації ресурсів на об'єктах які знаходяться на завершальній стадії будівництва. У розрахунку на 1 000 мешканців площа введеного в січні–червні 2010 року в експлуатацію житла є меншою за середнє значення по країні за відповідний період на 19,9% та складає 56,7 кв. м.

З початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 57,8 млн. дол. США прямих іноземних інвестицій, що за станом на 01.07.2010 р. у розрахунку на одного мешканця у 4,6 рази менше за середній показник по країні Основними країнами, з яких надійшли прямі іноземні інвестиції в економіку міста Полтави станом на 01.07.2010 р., як і у попередні роки, залишаються: Російська Федерація, Кіпр, США та Сполучене Королівство. При цьому в аналізованому періоді галузева структура іноземного капіталу не зазнала суттєвих змін. Значні обсяги іноземного капіталу припадають на підприємства промислового комплексу міста, компанії, що здійснюють операції з нерухомим майном, орендою, інжинірингом та надають послуги підприємцям, а також підприємства оптової та роздрібної торгівлі.

Житлове та комунальне господарство міста

Основними проблемами, пов'язаними з функціонуванням житлово-комунального господарства у м. Полтаві, є: зношеність інженерних мереж міста та необхідність

забезпечення беззбиткового функціонування підприємств, що забезпечують життєдіяльність міста шляхом впровадження тарифів, які на 100% відшкодуватимуть витрати з надання житлово-комунальних послуг. За підсумками січня–червня 2010 року рівень покриття тарифами собівартості надання послуг склав 48,4–98,7%.

Упродовж I півріччя 2010 року з бюджету міста було здійснено відшкодування підприємствам житлово-комунального господарства на покриття різниці в тарифах на надані послуги та їх фактичною собівартістю у сумі 428,6 тис. грн.

Прострочена заборгованість населення за житлово-комунальні послуги протягом I півріччя 2010 року продовжила зростати та досягла 65,4 млн. грн. У розрахунку на одного мешканця м. Полтави обсяг простроченої заборгованості за отримані послуги, яка обліковувалась житлово-комунальними підприємствами станом на 01.07.2010 р., перебував на помірному рівні і становив 218,1 грн. на 1 особу.

Протягом I півріччя 2010 року місто не здійснювало капітальних видатків на оновлення міського комунального електротранспорту. У той же час сфера міського комунального електротранспорту потребує значних капіталовкладень у розвиток та оновлення рухомого складу

Земельні ресурси та комунальне майно

Полтавська міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. Продаж земельних ділянок та об'єктів комунальної власності залишається основним джерелом отримання коштів на фінансування капітальних видатків бюджету міста Полтави. За результатами I півріччя 2010 року питома вага надходжень від операцій з комунальним майном (продаж, оренда, користування) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 14,8% (11,6% у I півріччі 2009 року).

У I півріччі 2010 року на ринку нерухомості м. Полтави збереглися негативні тенденції які проявились у скороченні попиту на земельні ділянки та об'єкти нерухомості у зв'язку з падінням ділової активності у місті, що призвело до зменшення середньої вартості продажу землі та об'єктів комунальної власності. Всього до бюджету розвитку Полтавської міської ради у I півріччі 2010 року надійшло 3,2 млн. грн. що на 14,4% менше порівняно з січнем-червнем 2009 року. Слід зазначити, що збереження тенденції до скорочення попиту на нерухомі активи міської ради може ускладнити процес реалізації програм капітального розвитку.

Обсяги надходжень від оренди землі, яка перебуває у розпорядженні територіальної громади м. Полтави, зберігають тенденцію до збільшення. Значною мірою цьому сприяє робота міської ради у напрямі покращення управління наявним майном та введення в дію нової нормативно-грошової оцінки землі. Водночас у звітному періоді у зв'язку, обсяг надходжень плати за оренду комунального майна зменшився на 16,2%.

Бюджет міста

Для повного та всебічного вивчення показників бюджету міста Полтави, його було представлено у форматі бюджетного балансу з розбивкою за загальним та спеціальним фондами у таблиці:

Показник	2008 рік			2009 рік			I півріччя 2010 року		
	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Разом
Податкові надходження	398 057,0	9 633,5	407 690,6	398 860,4	9 604,7	408 465,1	210 642,7	4 561,1	215 203,8
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	14 336,6	102 620,0	116 956,6	19 927,8	79 241,2	99 169,0	8 626,2	16 605,5	25 231,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів, які передаються з однієї частини бюджету в іншу	134 389,7	7 099,7	141 489,3	127 440,3	29 598,1	157 038,4	71 964,4	8 393,0	80 357,4
Операційні надходження всього	546 783,3	119 353,2	666 136,5	546 228,5	118 444,0	664 672,5	291 233,3	29 559,6	320 792,9
Поточні видатки	335 593,4	21 714,1	357 307,4	370 499,6	22 996,8	393 496,4	210 815,6	12 608,5	223 424,1
Субсидії та поточні трансферти	183 780,0	8 557,4	192 337,4	163 143,9	31 291,9	194 435,8	91 400,0	9 039,3	100 439,3
Операційні видатки всього	519 373,4	30 271,5	549 644,9	533 643,5	54 288,7	587 932,2	302 215,6	21 647,8	323 863,4
Операційний баланс	27 409,9	89 081,7	116 491,7	12 585,0	64 155,3	76 740,3	-10 982,2	7 911,8	-3 070,5
Фінансовий дохід	5 185,0	0,0	5 185,0	549,5	0,0	549,5	399,9	0,0	399,9
Фінансовий баланс	5 185,0	0,0	5 185,0	549,5	0,0	549,5	399,9	0,0	399,9
Поточний баланс	32 594,9	89 081,7	121 676,7	13 134,5	64 155,3	77 289,8	-10 582,4	7 911,8	-2 670,6
Капітальні надходження	1,2	17 736,6	17 737,8	88,8	10 508,3	10 597,1	0,8	3 178,2	3 178,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	1 087,5	11 927,2	13 014,7	1 199,5	1 249,5	2 449,1	1 496,0	1 496,0	2 991,9
Капітальні надходження всього	1 088,7	29 663,9	30 752,6	1 288,4	11 757,8	13 046,2	1 496,7	4 674,1	6 170,8
Капітальні видатки	29 219,1	122 032,2	151 251,3	9 789,4	73 780,5	83 569,9	1 856,7	8 351,9	10 208,7
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	1 561,4	2 791,9	4 353,3	1 193,5	0,0	1 193,5	0,0	250,0	250,0
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	11 927,2	0,0	11 927,2	1 249,5	0,0	1 249,5	1 496,0	0,0	1 496,0
Капітальні видатки всього	42 707,7	124 824,1	167 531,9	12 232,4	73 780,5	86 013,0	3 352,7	8 601,9	11 954,6
Капітальний баланс	-41 619,1	-95 160,3	-136 779,3	-10 944,1	-62 022,7	-72 966,7	-1 856,0	-3 927,8	-5 783,8
Баланс після капітальних видатків	-9 024,1	-6 078,5	-15 102,6	2 190,4	2 132,6	4 323,0	-12 438,4	3 984,0	-8 454,4
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла з урахуванням повернення	0,0	-47,5	-47,5	0,0	56,4	56,4	0,0	-66,1	-66,1
Профіцит/дефіцит	-9 024,1	-6 031,0	-15 055,1	2 190,4	2 076,2	4 266,6	-12 438,4	4 050,0	-8 388,3
Фінансування	9 024,2	6 031,0	15 055,2	-2 190,4	-2 076,2	-4 266,6	12 438,4	-4 050,0	8 388,3

Джерело: Міське бюджетно-фінансове управління Полтавської міської ради

У I півріччі 2010 року операційний баланс бюджету міста мав від'ємне значення 3,1 млн. грн. і підтримувався негативним сальдо операційного балансу загального фонду бюджету міста. Причому порівняно з I півріччям 2009 року, негативне сальдо операційного балансу загального фонду зросло у 2,8 разів. Це свідчить про наявність тимчасового касового розриву пов'язаного з тимчасовою не спроможністю за рахунок поточних доходів забезпечувати фінансування поточних видатків бюджету (заробітна плата та нарахування на неї, оплата медикаментів, продуктів харчування, комунальних послуг бюджетних установ, тощо).

Зростання негативного сальдо операційного балансу загального фонду бюджету міста стало наслідком низької динаміки соціально-економічного розвитку м. Полтави, протягом I півріччя 2010 року, яка проявилась у повільних темпах надходження до бюджету міста окремих джерел наповнення загального фонду та низьких темпів надходження трансфертів з Державного до міського бюджету (41,4% від запланованих на 2010 рік обсягів надходжень до загального фонду міського бюджету), за одночасної високої динаміки зростання поточних видатків з бюджету міста.

На відміну від 2005-2009 рр. коли місто зберігало статус міста-донора та передавало кошти до Державного бюджету, у 2010 році зважаючи на те, що обсяги доходів бюджету міста, які враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів поступаються відповідним видаткам, бюджет м. Полтави отримує дотацію вирівнювання з Державного бюджету. Протягом I півріччя 2009 року з Державного бюджету надійшло 2,4 млн. грн., або 37,7% від запланованого на рік. При цьому співвідношення дотації вирівнювання до фактично виконаного обсягу доходної частини загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів складало 1,1%.

Необхідно зазначити, що через невідповідність графіка фінансування видаткових статей загального фонду динаміці відповідних надходжень протягом січня–червня 2009 року мали місце тимчасові касові розриви, які покривалися за рахунок короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку. Протягом останніх 5 років їх обсяг не мав сталої динаміки, а за результатами I півріччя 2010 року загальна сума короткотермінових позичок, що залучалися з єдиного казначейського рахунку, складає 43,8 млн. грн., що на 25,2% більше за показник січня–червня 2009 року.

Протягом I півріччя 2010 року, як і у 2003-2009 рр., з метою розширення джерел фінансування загального фонду, Полтавська міська рада проводила активні операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами, що мало наслідком щорічне надходження до бюджету міста відсоткових платежів банків. Протягом січня–червня 2010 року до бюджету міста надійшло 399,9 тис. грн. відсоткових платежів банків за користування тимчасово-вільними бюджетними коштами, що становить 100,0% від запланованого на 2010 рік показника та відповідає рівню I півріччя 2009 року. Це, а також відсутність у Полтавської міської ради прямих боргових зобов'язань, які б потребували видатків на їх обслуговування обумовили формування у аналізованому бюджетному періоді позитивного фінансового балансу бюджету міста. Станом на 01.07.2010 р. на депозитах у банківських установах розміщено 4,7 млн. грн.

Сальдо капітального балансу бюджету міста Полтави у I півріччі 2010 року продовжувало залишатись негативним, а його обсяг, порівняно з аналогічним періодом 2009 року скоротився у 6,5 разів. Суттєве зменшення сальдо капітального балансу є наслідком скорочення капітальних видатків через обмеженість надходжень до бюджету розвитку міської ради та тривалістю проведення тендерних процедур.

Загалом бюджет міста Полтави за підсумками січня–червня 2010 року було виконано з дефіцитом у сумі 8,4 млн. грн., який підтримувався дефіцитом загального фонду бюджету міста у сумі 12,4 млн. грн. Спеціальний фонд бюджету міста було виконано з профіцитом майже 4,0 млн. грн.

Дефіцит загального фонду бюджету міста у аналізованому періоді було покрито за рахунок залучення короткотермінових позичок з єдиного казначейського рахунку та

повернення тимчасово вільних бюджетних коштів з депозитних рахунків. При цьому з спеціальним фондом обсяги вільних залишків коштів, у тому числі розміщених на депозитах в банківських установах, зросли, що мало наслідком збільшення показника ліквідності спеціального фонду бюджету міста. За підсумками січня–червня 2010 року ліквідність бюджету знаходиться на помірному рівні за загальним фондом – 2,1% (зменшення, порівняно з I півріччям 2009 роком на 0,9 в. п.) та на високому рівні за спеціальним фондом – 33,1% (збільшення, порівняно з I півріччям 2009 року на 21,4 в. п.).

Виконання доходної частини бюджету

Протягом I півріччя 2010 року обсяг доходної частини бюджету міста (без урахування трансфертів), у місті Полтаві зменшився, порівняно з січнем–червнем 2009 року, на 3,0% при цьому зберігається високий рівень бюджетної забезпеченості, оскільки розрахунковий обсяг доходів загального фонду бюджету без урахування трансфертів на одного мешканця (715,5 грн.) перевищує аналогічний показник багатьох міст України з сумірним адміністративно-територіальним статусом та чисельністю населення.

Структурні пропорції формування доходної частини бюджету міста Полтави у I півріччі 2010 року, як і у попередні бюджетні періоди, були типовими для більшості місцевих бюджетів України. Найвагомими джерелами формування доходів бюджету міста були податкові надходження та офіційні трансферти.

До загального фонду бюджету м. Полтави у січні–червні 2010 року надійшло доходів без урахування трансфертів обсягом 219,7 млн. грн. (на 9,1% більше, порівняно з відповідним періодом минулого року). Затверджений на 2010 рік з урахуванням змін план за доходами загального фонду бюджету м. Полтави без урахування трансфертів виконано на 45,9% та за власними доходами – на 52,9%. Слід зазначити, що затверджений на 2010 рік Міністерством фінансів України обсяг закріплених доходів бюджету м. Полтави було виконано на 45,9%. Загалом рівень виконання річного плану за доходами загального фонду бюджету міста за результатами I півріччя 2010 року є прийнятним на фоні загального стану виконання місцевих бюджетів в державі.

Для бюджету м. Полтави характерним є високий рівень диверсифікації надходжень податку з доходів фізичних осіб у частині найбільших платників податку – зокрема у I півріччі 2010 року на 10 найбільших платників податку з доходів фізичних осіб припадало 17,8% загального обсягу надходжень податку.

Обсяги доходної частини спеціального фонду бюджету м. Полтави у I півріччі 2010 році визначалися динамікою власних надходжень бюджетних установ та трансфертів. Динаміка надходжень до бюджету розвитку свідчить про подальше зменшення попиту на об'єкти комунальної власності, у зв'язку з падінням ділової активності у місті, що спричинено загальною негативною макроекономічною динамікою у країні. Це, безумовно, впливатиме на обсяги надходжень до бюджету розвитку та може ускладнити виконання програм соціально-економічного розвитку міста Полтави.

Виконання видаткової частини бюджету

За результатами звітного періоду з бюджету міста здійснено видатків (без урахування трансфертів та коштів, що передаються з загального до спеціального фонду) обсягом 328 854,9 тис. грн., що складає 46,3% від затвердженого з врахуванням змін плану на 2010 рік. Низький рівень виконання у I півріччі 2010 року запланованих показників є наслідком повільної динаміки виконання окремих джерел наповнення доходної частини бюджету міста та перерахуванням не у повному обсязі окремих трансфертів з Державного бюджету.

Порівняно з I півріччям 2009 року, видаткова частина бюджету міста Полтави (без урахування трансфертів) у січні–червні 2010 році зросла на 5,7% чому зокрема сприяв перегляд мінімальних соціальних стандартів у цілому в державі та ріст вартості комунальних послуг у місті.

Станом на 01.07.2010 року бюджет міста Полтави збільшив обсяг кредиторської заборгованості, порівняно з початком 2010 року, на 37,2% – до 8,6 млн. грн. Кредиторська заборгованість зростала у тому числі внаслідок повільних темпів перерахування трансфертів з Державного бюджету.

Виконання видаткової частини бюджету міста Полтаві у січні–червні 2010 року характеризується продовженням зростання питомої ваги поточних видатків (до 96,9%) в цілому та захищених статей зокрема (до 92,4%), що звужує можливості міста щодо розпорядження бюджетними коштами у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Боргові зобов'язання міста

Консолідований борг м. Полтави станом на 01.07.2010 р. складає 23 032,6 тис. грн., у тому числі:

- 7 225,5 тис. грн. – прямий борг бюджету м. Полтави;
- 5 171,4 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок загального та спеціального фондів бюджету міста;
- 4 370,3 тис. грн. – непогашений залишок за кредитами, залученими комунальними підприємствами міста;
- 6 265,4 тис. грн. – прострочена кредиторська заборгованість комунальних підприємств.

Плани щодо здійснення запозичень до бюджету міста в майбутньому

Полтавська міська рада планує вийти на ринок внутрішніх запозичень шляхом залучення позикових коштів до бюджету розвитку обсягом 50 млн. грн. терміном на 10 років з відсотковою ставкою не вище 30% річних. При цьому виплату проценту за цим кредитом

передбачається проводити раз на рік. Отримані кошти будуть спрямовані на реконструкцію доріг міського значення.

Водночас внаслідок фінансово-економічної кризи в країні, яка позначилась на скороченні ринку фінансів загалом та муніципальних займів зокрема, місто призупинило роботи з проведення запозичення до міського бюджету до моменту настання сприятливої кон'юнктури ринку.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Полтави підтверджено на рівні uaA, прогноз стабільний.

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу муніципальних рейтингів

О. К. Самойлова

**Старший фінансовий аналітик відділу
муніципальних рейтингів**

О. І. Луценко

Додатки

Бюджет міста Полтави у форматі бюджетного балансу 2005-2009 рр. та I півріччі 2010 року, тис. грн.

Показник	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік	I півріччя 2010 року
Податкові надходження	178 284,9	223 762,7	317 259,2	407 690,6	408 465,1	215 203,8
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	20 365,4	46 231,9	112 787,4	116 956,6	99 169,0	25 231,7
Отримані трансферти без урахування внутрішніх трансфертів та трансфертів до спеціального фонду	65 993,8	99 642,3	128 965,8	141 489,3	157 038,4	80 357,4
Операційні надходження всього	264 644,0	369 636,9	559 012,4	666 136,5	664 672,5	320 792,9
Поточні видатки	168 764,6	210 233,2	277 169,0	357 307,4	393 496,4	223 424,1
Субсидії та поточні трансферти	78 448,2	124 371,7	146 363,4	192 337,4	194 435,8	100 439,3
Операційні видатки всього	247 212,8	334 604,8	423 532,4	549 644,9	587 932,2	323 863,4
Операційний баланс	17 431,3	35 032,0	135 480,0	116 491,7	76 740,3	-3 070,5
Фінансовий дохід	2 856,3	1 626,7	4 274,6	5 185,0	549,5	399,9
Фінансовий баланс	2 856,3	1 626,7	4 274,6	5 185,0	549,5	399,9
Поточний баланс	20 287,6	36 658,8	139 754,6	121 676,7	77 289,8	-2 670,6
Капітальні надходження	11 061,3	7 247,1	31 225,7	17 737,8	10 597,1	3 178,9
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	6 472,9	47 473,8	15 833,2	13 014,7	2 449,1	2 991,9
Капітальні надходження всього	17 534,2	54 720,9	47 058,9	30 752,6	13 046,2	6 170,8
Капітальні видатки	21 048,0	68 548,4	145 607,2	151 251,3	83 569,9	10 208,7
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	12 070,6	3 662,3	17 494,2	4 353,3	1 193,5	250,0
Капітальні трансферти до бюджету розвитку	2 736,4	21 744,8	8 255,0	11 927,2	1 249,5	1 496,0
Капітальні видатки всього	35 855,0	93 955,5	171 356,4	167 531,9	86 013,0	11 954,6
Капітальний баланс	-18 320,7	-39 234,5	-124 297,5	-136 779,3	-72 966,7	-5 783,8
Баланс після капітальних видатків	1 966,8	-2 575,8	15 457,1	-15 102,6	4 323,0	-8 454,4
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	282,0	292,0	9,9	-47,5	56,4	-66,1
Профіцит/дефіцит	1 684,8	-2 867,8	15 447,2	-15 055,1	4 266,6	-8 388,3
Фінансування	-1 684,8	2 867,8	-15 447,2	15 055,1	-4 266,6	8 388,3
Баланс	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Міське бюджетно-фінансове управління Полтавської міської ради

Джерела фінансування бюджету м. Полтави у 2005-2009 рр. та I півріччі 2010 року, тис. грн.

Показник	2005 рік	2006 рік	2007 рік	2008 рік	2009 рік	I півріччя 2010 року
Профіцит/дефіцит	1 684,8	-2 867,8	15 447,2	-15 055,1	4 266,6	-8 388,3
Фінансування	-1 684,8	2 867,8	-15 447,2	15 055,1	-4 266,6	8 388,3
Зміни залишків	1 945,2	364,4	-1 072,0	-1 620,3	-11 692,7	5 861,4
залишок на початок року	5 513,3	3 568,1	3 203,7	4 275,6	5 895,9	17 588,6
залишок на кінець року	3 568,1	3 203,7	4 275,6	5 895,9	17 588,6	11 727,2
Фінансування за рахунок короткотермінових позичок за рахунок єдиного казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7 225,5
Запозичення	17 125,0	13 158,0	558,4	8 614,5	42 498,0	43 758,2
Погашення	17 125,0	13 158,0	558,4	8 614,5	42 498,0	36 532,7
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	-3 619,3	2 973,0	-14 365,3	16 652,3	7 470,2	-4 655,5
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	56 252,2	86 782,0	217 040,5	272 849,1	42 976,9	4 309,5
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	59 871,5	83 809,0	231 405,7	256 196,8	35 506,7	8 965,0
Інші розрахунки	-10,7	-469,6	-9,9	23,1	-44,0	-43,1

Джерело: Міське бюджетно-фінансове управління Полтавської міської ради